

SAOPŠTENJE 40/2023

Datum objave:
31.3.2023.

Broj i struktura poslovnih subjekata u Crnoj Gori

2022. godina

Broj poslovnih subjekata u Crnoj Gori u 2022. godini iznosio je 45 675, što u odnosu na 2021. godinu kada ih je bilo 39 682, izraženo u procentima, predstavlja povećanje od 15,1%.

Najveći broj aktivnih poslovnih subjekata u 2022. godini je u Podgorici 15 860, što predstavlja 34,7% od ukupnog broja, a najmanji je u opštini Gusinje 35, odnosno 0,1% od ukupnog broja aktivnih poslovnih subjekata.

Grafik 1. Aktivni poslovni subjekti po godinama, 2019 – 2022. godina

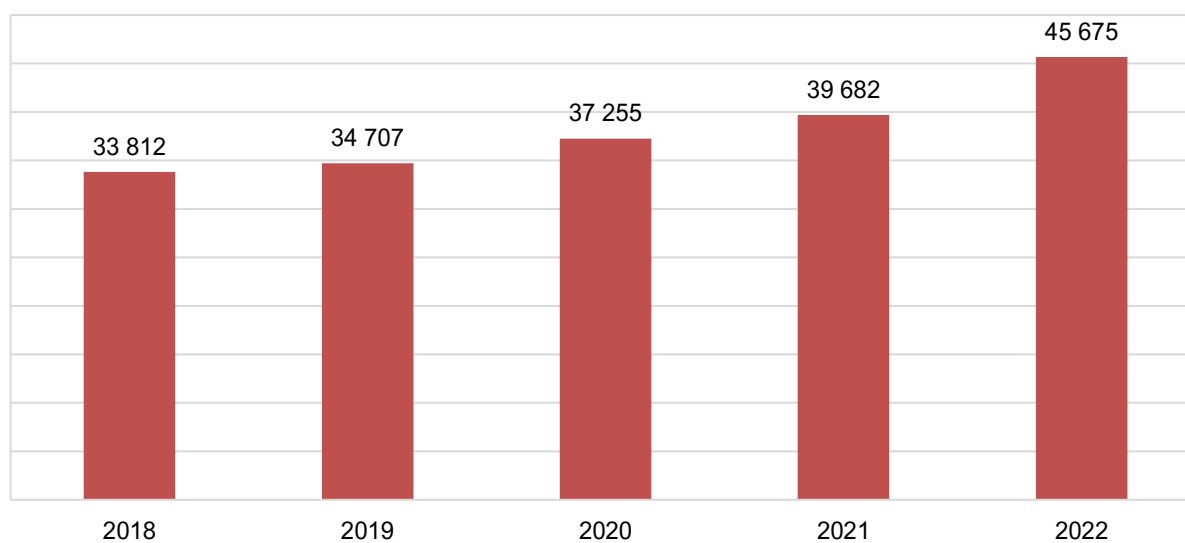

Tabela 1. Aktivni poslovni subjekti po opštinama, 2020 – 2022. godina

Opština	2020		2021		2022	
	ukupno	u %	ukupno	u %	ukupno	u %
Andrijevića	71	0,2	74	0,2	80	0,2
Bar	3 440	9,2	3 684	9,3	4 497	9,8
Berane	582	1,6	604	1,5	649	1,4
Bijelo Polje	1 290	3,5	1 349	3,4	1 432	3,1
Budva	5 768	15,5	6 438	16,2	8 206	18,0
Cetinje	768	2,1	802	2,0	872	1,9
Danilovgrad	639	1,7	674	1,7	712	1,6
Gusinje	31	0,1	35	0,1	35	0,1
Herceg Novi	2 780	7,5	2 974	7,5	3 614	7,9
Kolašin	244	0,7	264	0,7	279	0,6
Kotor	1 420	3,8	1 462	3,7	1 599	3,5
Mojkovac	164	0,4	168	0,4	175	0,4
Nikšić	1 979	5,3	2 065	5,2	2 169	4,8
Petnjica	30	0,1	31	0,1	38	0,1
Plav	128	0,3	130	0,3	135	0,3
Pljevlja	615	1,7	635	1,6	636	1,4
Plužine	32	0,1	35	0,1	41	0,1
Podgorica	13 419	36,0	14 145	35,6	15 860	34,7
Rožaje	646	1,7	681	1,7	724	1,6
Šavnik	38	0,1	40	0,1	45	0,1
Tivat	1 754	4,7	1 894	4,8	2 223	4,9
Tuzi	83	0,2	118	0,3	162	0,3
Ulcinj	1 193	3,2	1 240	3,1	1 348	2,9
Žabljak	141	0,4	140	0,4	144	0,3
Ukupno	37 255	100,0	39 682	100,0	45 675	100,0

STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA

Struktura poslovnih subjekata može se posmatrati po više osnova: po obliku svojine, po sektorima djelatnosti i po klasi veličine.

Po obliku svojine

Statistički biznis registar koji je korišćen za ovu analizu prepoznaje tri oblika svojine, i to: privatnu, dva ili više oblika svojine i državnu svojinu. Po obliku svojine, od ukupnog broja poslovnih subjekata u Crnoj Gori, 99,5% je u privatnom vlasništvu. Isto stanje zabilježeno je i u prethodnoj godini.

Tabela 2. Podjela aktivnih poslovnih subjekata po obliku svojine, 2020 – 2022. godina

Oblik svojine	2020		2021		2022	
	Ukupno	u %	Ukupno	u %	Ukupno	u %
Privatna svojina	37 026	99,4	39 452	99,5	45 442	99,5
Dva ili više oblika svojine	56	0,2	56	0,1	55	0,1
Državna svojina	173	0,5	174	0,4	178	0,4
Ukupno	37 255	100,0	39 682	100,0	45 675	100,0

Po sektorima djelatnosti

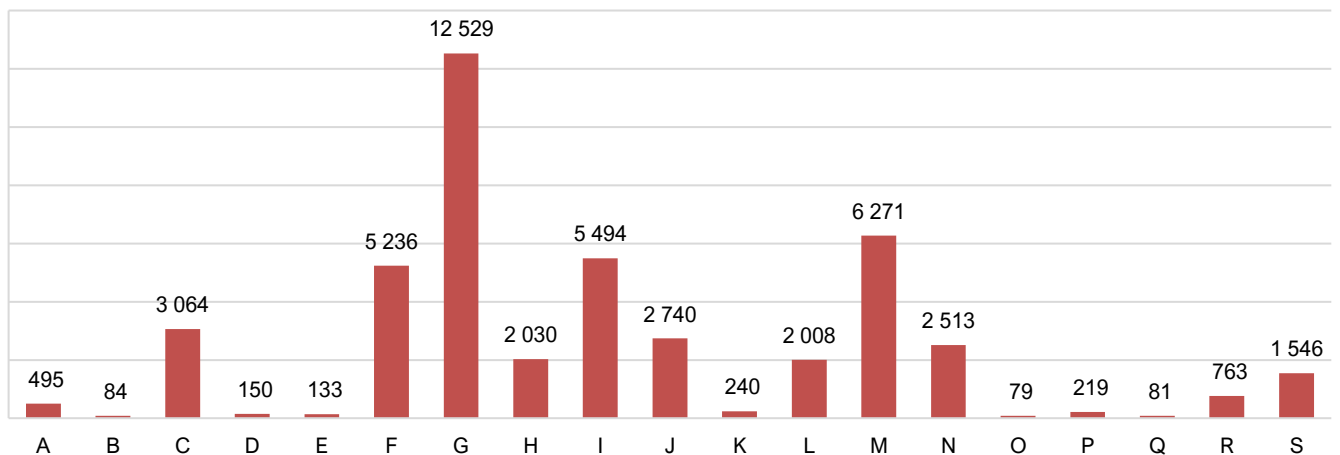
Podjela aktivnih poslovnih subjekata po sektorima djelatnosti je u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti KD 2010, koja u potpunosti korespondira Klasifikaciji djelatnosti NACE Rev2 koja se koristi u zemljama EU.

Tabela 3. Podjela aktivnih poslovnih subjekata po sektorima djelatnosti u Crnoj Gori

Šifra	Naziv sektora	2020		2021		2022	
		ukupno	u %	ukupno	u %	ukupno	u %
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	430	1,2	458	1,2	495	1,1
B	Vađenje ruda i kamena	83	0,2	82	0,2	84	0,2
C	Prerađivačka industrija	2 647	7,1	2 787	7,0	3 064	6,7
D	Snabdijevanje električnom energijom	118	0,3	121	0,3	150	0,3
E	Snabdijevanje vodom	119	0,3	130	0,3	133	0,3
F	Građevinarstvo	4 304	11,6	4 674	11,8	5 236	11,5
G	Trg. na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala	11 141	29,9	11 426	28,8	12 529	27,4
H	Saobraćaj i skladištenje	1 719	4,6	1 838	4,6	2 030	4,4
I	Usluge pružanja smještaja i hrane	4 632	12,4	4 988	12,6	5 494	12,0
J	Informisanje i komunikacije	1 399	3,8	1 655	4,2	2 740	6,0
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	239	0,6	240	0,6	240	0,5
L	Poslovanje nekretninama	1 531	4,1	1 642	4,1	2 008	4,4
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	4 946	13,3	5 278	13,3	6 271	13,7
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1 955	5,2	2 130	5,4	2 513	5,5
O	Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	80	0,2	78	0,2	79	0,2
P	Obrazovanje	127	0,3	155	0,4	219	0,5
Q	Zdravstvo i socijalna zaštita	79	0,2	82	0,2	81	0,2
R	Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	593	1,6	642	1,6	763	1,7
S	Ostale uslužne djelatnosti	1 111	3,0	1 274	3,2	1 546	3,4
T	Djel. domaćinstva kao poslodavca	-	-	-	-	-	-
U	Djel. eksteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-
	Ukupno	37 255	100,0	39 682	100,0	45 675	100,0

Najveći broj aktivnih poslovnih subjekata u 2022. godini je u sektoru „Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala“ 12 529, što predstavlja 27,4% od ukupnog broja.

Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. list Crne Gore“ 18/12 i 47/19) u sektorima „Djelatnost domaćinstava kao poslodavca“ i „Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela“ podaci nijesu prikazani zbog indirektno prepoznatljivosti preduzeća.

Grafik 2. Aktivni poslovni subjekti po sektorima djelatnosti u Crnoj Gori, 2022. godina**Po klasi veličine**

Za klasifikaciju poslovnih subjekata po veličini koristi se godišnji prosjek zaposlenosti, a ne zaposlenost na određeni datum.

Tabela 4. Podjela aktivnih poslovnih subjekata po klasi veličine u Crnoj Gori

Oznaka klase	Broj zaposlenih	2020		2021		2022	
		Ukupno	u %	Ukupno	u %	Ukupno	u %
Mala preduzeća	<50	36 988	99,3	39 331	99,1	45 310	99,2
Srednja preduzeća	>49 <250	229	0,6	297	0,7	308	0,7
Velika preduzeća	250+	38	0,1	54	0,1	57	0,1
Ukupno		37 255	100,0	39 682	100,0	45 675	100,0

U Tabeli 4. prikazan je broj malih, srednjih i velikih preduzeća u 2020, 2021. i 2022. godini. U Crnoj Gori mala preduzeća čine 99,2% od ukupnog broja aktivnih poslovnih subjekata u 2022. godini. Ovaj trend prepoznat je i u prethodne dvije godine: 2020, 2021. godini.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Značaj i potrebe za Statističkim Biznis Registrom (SBR - om)

Uredbom Vlade Republike Crne Gore br, 02-164 koja je objavljena u Službenom listu br, 4/2001 stvoreni su uslovi za uvođenje Statističkog Biznis Registra u statistički sistem, a sve to u skladu sa potrebom za usklađivanjem statističkog sistema naše zemlje sa statističkim sistemima zemalja Evropske unije, jer je SBR značajan segment u sistemu statističkih istraživanja (da bi se postigao zadovoljavajući nivo dosljednosti i uporedivosti statistike neophodan je neki oblik standardizacije registara, zato je donešena Uredba savjeta o statističkim biznis registrima – EEC No 2186/93 od 22. jula 1993. god.).

Statistički biznis registar je pouzdan izvor podataka o populaciji i demografiji poslovnih subjekata. On služi kao okvir za uzimanje uzoraka za sva istraživanja poslovnih statistika u okviru nacionalnog statističkog sistema, obezbjeđuje bazu iz koje se uzimaju adresni podaci za slanje upitnika u statističkim istraživanjima, itd. Jedan takav registar se smatra sistemom koji pretvara podatke iz administrativnih izvora u podatke pogodne za statističku upotrebu. Značaj statističkog biznis registra je i u tome da je on ažuran dosije koji sadrži sve statističke jedinice koje su aktivne na teritoriji Crne Gore, koje ostvaruju prihode i koje posjeduju relevantne statističke i administrativne atribute.

Ciljevi SBR-a

Osnovni ciljevi postojanja SBR-a su da obuhvati što je više moguće od nacionalne ekonomske aktivnosti, da pomaže unaprijeđenju efikasnosti nacionalnog statističkog sistema i da služi kao osnovni izvor podataka za veliki broj statističkih istraživanja u okviru nacionalnog statističkog sistema.

Principi SBR – a

SBR u skladu sa postavljenim ciljevima projektovan je na utvrđenim osnovnim principima povjerljivosti, sveobuhvatnosti, ažurnosti i racionalnosti.

Predmet SBR-a

Predmet ovog registra su aktivni poslovni subjekti koji u posmatranoj godini obavljaju određenu djelatnost, imaju zaposlene radnike i ostvaruju određeni promet.

Izvori SBR-a

Izvori podataka za ažuriranje SBR-a podijeljeni su na eksterne i interne izvore. Eksterni izvori su administrativni izvori (Centralni registar privrednih subjekata, Uprava prihoda i carina, Centralna banka i poslovna i granska udruženja), dok su interni izvori statistička istraživanja koja se koriste za ažuriranje ovog registra, kao i za uporedne analize sa podacima iz administrativnih izvora.

Klasa veličine određuje se na osnovu tri kriterijuma:

- broja zaposlenih,
- ostvarenog prometa i
- aktive.

Pravna lica, u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni list Crne Gore", br, 052/16 od 09.08.2016), razvrstavaju se na mala, srednja i velika, u zavisnosti od prosječnog broja zaposlenih, ukupnog prihoda na godišnjem nivou i ukupne aktive.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Biznis registar](#)